

(Κουρ.): Ψὲς ἔγινε μεγάλη βρονταρὴ 'ς τὸ πανηγύρι Κουρ. Εἶντα βρονταρὴ εἴλαι τ-τούτη; δὲν πάνυτε λίγο; αὐτόθ.

βροντερόφωνος ἐπίθ. ΓΒλαχογιάνν. Τὰ Παληκάρ. 63 ΙΠολέμ. Ἀλάβαστρ. 225.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. βροντερός καὶ τοῦ οὐσ. φωνῆ.

'Ο ἔχων βροντώδη φωνὴν ἔνθ' ἀν.: "Ἄξαφρα ἔνας χτύπος βροντερόφωνος ἀπλώνει ἀμέσως τῇ γαλήνῃ πάνου 'ς τὴν τρικυμία ΓΒλαχογιάνν. ἔνθ' ἀν. || Ποίημ.

Κανόνια βροντερόφωνα δὲν μ' ἔσκαξαν ἐμένα ΙΠολέμ. ἔνθ' ἀν. Συνών. ίδ. ἐν λ. βροντερόηχος.

βροντὴ ἡ, κοιν. καὶ Ἀπουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Καππ. ('Ανακ. Ποτάμ.) Πόντ. (Ολν. Τραπ.) Τσακων. βροδὴ πολλαχ. βροντὴ βόρ. ίδιωμ. βρονδὴ πολλαχ. βορ. ίδιωμ. βρονγὴ Χίος βρονγὴ Λέσβ. (Πλομάρ.) βροντὰ Καλαβρ. (Μπόβ. Ροχούδ.) Τσακων. βροδία Ζάκ. βροντία Καλαβρ. (Μπόβ.) βροδὶα Κεφαλλ. Πληθ. βροντάδες Ἀθῆν. (παλαιότ.) βροντὸς δ, Καππ. (Ποτάμ.) βροντὸς τό, Καππ. ('Ανακ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. βροντὴ.

1) 'Ο ἐκ τῆς ἀστραπῆς καὶ τοῦ κεραυνοῦ ισχυρὸς κρότος, ήδη ἀπὸ τοῦ Ὄμηρου, κοιν. καὶ Ἀπουλ. Καλαβρ. (Μπόβ. Ροχούδ.) Καππ. ('Ανακ. Ποτάμ.) Πόντ. (Ολν. Τραπ.) Τσακων.: Δυνατὴ - μεγάλη βροντὴ. Ξαφνιάστηκα - τρόμαξα μὲ τὴν βροντὴν κοιν. || Φρ. Δὲν ἀκούει Θεοῦ βροντὴ (ἐπὶ κωφοῦ) πολλαχ. "Έχει φωνὴ σὰ βροδὴ (πβ. τὸ μεταγν. ἐν Π.Δ. (Ψαλμ. 103, 7) «ἀπὸ φωνῆς βροντῆς σου δειλιάσουσιν») Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Δὲν ἀκούει Θεοῦ βροδὴ (ἐπὶ ἀπειθοῦς) Κεφαλλ. "Έχει τὸ Θεὸν τῆς βροντῆς μέσα του (ἐπὶ μεθύσου) Κυκλ. || Παροιμ. Καθάρειος οὐρανὸς μηδ' ἀστραπὲς μηδὲ βροντὲς (ἐπὶ τοῦ ἔχοντος ησυχον τὴν συνείδησιν) Σάμ. Βροδὲς πολλὲς καὶ νερὸς λίγο (ἐπὶ τοῦ πολλὰ μὲν ὑπισχνούμενου, δλίγα δὲ ἀποδίδοντος) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) "Έκαμε τὴν δορδὴ βροδὴ (έμεγαλοποίησε τὰ γεγονότα) αὐτόθ. Μαρτυροῦ βροδὲς, λαγοῦ πορδὲς (ἐπὶ πραγμάτων οὐχὶ ἐπικινδύνων) Κρήτ.

'Αστραπὲς βροδὲς ν' ἀκούῃς καὶ τ' ἀργά σου νὰ πλακώνῃς (δ,τι καὶ ἀν συμβαίνῃ γῦρό σου, δφείλεις νὰ μεριμνᾶς καὶ περὶ τῶν ίδίων ὑποθέσεων) Θράκ. (Σωζόπ.) || Γνωμ. Βαθεῖα βροδὴ, γοργὸς νερὸς (ἡ ἐκ μακρᾶς ἀποστάσεως ἀκουομένη βροντὴ ἔχει ως συνέπειαν ταχεῖαν πτῶσιν βροχῆς) Ζάκ. Μακρὰ βροντὴ, κοντὰ βροχὴ (συνών. τῷ προηγουμένῳ) ἄγν. τόπ.

'Απὸ βροδὴ καὶ ἀπὸ ἀστραπὴ καὶ ἀπὸ νερὸς καὶ χιόνις καὶ ἀπὸ κασσίδη καὶ σπανὸ δ Θεὸς νὰ σὲ γλυτώνῃ Κρήτ. || *Ἀσμ.

'Εβώ' μαι τῆς βροντῆς παιδίν, τῆς ἀστραπῆς ἀγγόνιν, σὰ θέλω βρέχω τοσὶ βροντῶ, σὰ θέλω ρίχτω σιόνιν Μεγίστ.

Σὰν ἀστραπὴ τὸ βλέμμα των κι ὥσαν βροντὴ ἡ λαλά των Κάρπ. Συνών. βροντήμα 1, βροντημὸς 1, βρόντος, μπονμπονητό, μπονμπονίσμα. 'Η λ. ώς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Μονὴ τῆς βροντῆς "Ηπ. β Οἰοσδήποτε ισχυρὸς κρότος πολλαχ.: 'Ακούσαμι τ' τ' φιτογοῦ μας τ' βρονγὴ (τ' φιτογοῦ=τουφεκίου) Λέσβ. (Πλομάρ.) || Αἰνιγμ. Κούφιος πλάτανος, βροντὴ μεγάλη (τὸ τύμπανον) Πελοπν. (Μεσσ. Παππούλ.) || *Ἀσμ.

'Ακού' φωνὴ κι ἀκού' βροντὴ' σ τῆς φυλακῆς τὴν πόρτα ἄγν. τόπ. 2) Κεραυνὸς Καππ. ('Ανακ.): "Ἐπεσεν ἔνα βροντιό κ' ἔκαψεν το. 3) Ισχυρὸν κτύπημα Κεφαλλ.: "Ἐπῆρα μιὰ βροδὶα καὶ ἔκατασκοτώθηκα.

βρόντημα τό, πολλαχ. βρόδημα Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) βρόντεμα Καππ. (Φάρασ.) Πόντ. (Ολν.) βρόντεμαν Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) βρόντ'μα Εῦβ. ("Ακρ.) Στερεολλ. (Παρνασσ.) βρόντηγμα Ἀθῆν. Πελοπν. (Μάν.) —ΓΣτρατήγ. Τί λέν τὰ κύμ. 121—Λεξ. Δητητρ. βρόντηγμαν Πόντ. (Ολν.) βρόνταμα Τσακων.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. βρόντημα. 'Ο τύπ. βρόντηγμα διὰ τὸ βροντίζω παρὰ τὸ βροντῶ.

1) **Βροντὴ** 1, δ, ίδ., ἔνθ' ἀν.: Πολλὰ βροντέματα ἔγενταν (εγιναν) Τραπ. "Έκσα ἔναν βρόντεμαν Χαλδ. || Ποίημ.

Τοία ἀστροπελέκια ἐπέσανε, ἔνα 'ξοπίσω 'ς τ' ἄλλο πολὺ κοντὰ 'ς τὴν κορασὶὰ μὲ βρόντημα μεγάλο ΔΣολωμ. 147.

Σάφρου λάμψι ἀστραπῆς μ' ἔνα βρόντηγμα χύνεται ΓΣρατήγ. ἔνθ' ἀν.

2) Τὸ ἡχηρὸν κτύπημα πολλαχ. "Ἐδωσες ἔνα βρόντημα τῆς πόρτας ποῦ εἴλα δτι τὴν ἔσπασ.

3) 'Ο ἐκ τῆς κρούσεως ισχυρὸς κρότος Λεξ. Δημητρ. : Μὲ τὸ πρῶτο βρόντηγμα ἔτρεξα καὶ τοῦ ἄροιξα τὴν πόρτα.

4) 'Εκτίναξις, δρυμητικὸν τίναγμα κατὰ γῆς Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Τσακων.—Λεξ. Δημητρ.: "Ἐπχρασ τὸ παιδὶ καὶ τοῦ 'δωκες ἔνα βρόδημα χάμου ποῦ εἴλα δτι θ' ἀνοίξῃ σὰ γαρπούν: Κίτ. Μάν.

βροντημάδα ἡ, Καλαβρ. (Μπόβ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. βρόντημα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἀδα (Ι).

Βροντολασδό, δ, ίδ.

βροντημάρα ἡ, ἀμάρτ. βροντ'μάρα Στερελλ. (Παρνασσ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. βρόντημα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἀρα, δι' ἥν ίδ. - αρος.

'Ο ἐκ τῆς βροντῆς ἡ ἄλλης αἰτίας παραγόμενος ισχυρὸς κρότος.

βροντημὸς δ, Λεξ. Δημητρ. βροντηγμὸς Λεξ. Δημητρ. βροντησμὸς Ιων. (Κρήν.)—Λεξ. Δημητρ. βροδησμὸς Θήρ. βρονδ'σμὸς Ιμβρ. Λέσβ. (Άγιασ.)

'Εκ τοῦ ζ. βροντῶ, παρ' δ καὶ βροντίζω, δθεν τὸ βροντηγμὸς καὶ βροντησμὸς. Τὸ βροντησμὸς καὶ ἐν "Ερωτοκρ. B 1912 (ἔκδ. ΣΞανθουδ.) «καὶ βροντησμὸς καὶ ταραχὴ ἡ κονταρά του κάνει».

1) **Βροντὴ** 1, δ, ίδ., ἔνθ' ἀν.: "Ηκ'σι τὸν βρονδ'σμὸς Αγιάσ. 2) Ισχυρὸς κρότος ἔνθ' ἀν.: Μὴ κάρ' βρονδ'σμὸς κι δὲ δουρδῶ νὰ ρ' μηθῶ "Ιμβρ. || *Ἀσμ.

"Κού' βροντησμὸς τὴν πόρτα τσῆς καὶ βρόντο τὸ τὴν αὐλή τσῆς, λέει πῶς τὴν ἐννοιώσανε οι σκύλλι οι ἐδικοί τσῆς (κού=ἀκούει). Κρήν. 'Η σημ. καὶ ἐν Ερωτοκρ. ἔνθ' ἀν.

βροντηξίδι τό, ἀμάρτ. βροδηξίδι Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)

'Εκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀρ. τοῦ ζ. βροντῶ καὶ τῆς περιληπτικῆς καταλ. - ίδι, δι' ἥν ίδ. ΓΧατζίδ. ἐν 'Επιστ.'Επετ. Πανεπ. 13(1916-17) 168 κέξ.

Τὸ δρυμητικόν, τὸ δυνατὸν κτύπημα ἔνθ' ἀν.: Τοῦ 'δωκες ἔνα βροδηξίδι 'ς τὸ δοῖχο Κίτ. Μάν. 'Επήρες ἔνα πγάττο καὶ τοῦ 'δωκες ἔνα βροντηξίδι 'ς τὴ σκάλα καὶ τὸ 'καμες χίλια κομμάτια αὐτόθ.

βροντήσιος ἐπίθ. ἀμάρτ. Θηλ. βονονδήσα Σαμοθρ. Οὔδ. βρονδήσιου Θάσ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. βροντήσιος.

1) Μέγας κώδων, τὸν δρόπον κρεμοῦν εἰς τὸν λαιμὸν τῶν στείρων αἰγῶν Σαμοθρ. 2) Κύδων ἐξ δρειχάλκου Θάσ.

